

Intro

Het 4e mooiste bijbelverhaal van Emmen [dia1] is dat over Simson.

Wie heeft daar hier voor gekozen?

Wil iemand ook zeggen waarom?

Simson spreekt tot de verbeelding – zo groot, zo sterk!

Een krachtpatser – wat een spierballen!

Ontzettend lang haar – stel je voor: nog nooit naar de kapper geweest!

En nooit voor iemand bang – op school durft nooit iemand met hem vechten (daar is niks aan, Simson wint toch altijd...).

De jongelui van de vereniging hebben drie verhalen uit het leven van Simson uitgebeeld, kijk maar [dia2-8].

Het verhaal van Simson in de Bijbel leest als een spannend boek.

Maar je kunt je wel afvragen *waarom* dat in de Bijbel staat?

[dia9] Valt er iets van Simson te leren?

Ok, Simson was een van de rechters, de richters, in de tijd dat Israël nog geen koning had. Maar zo braaf was 'ie niet en zo voorbeeldig leefde hij niet:

– Hij ging naar de hoeren. Het was een echte vrouwenversieder...

– Hij ging gewoon zijn eigen gang en trok zich van niets en niemand iets aan (en dat kon hij ook omdat ie zo sterk was)...

– En wanneer hij boos werd, nou, dan kon je hem maar beter niet tegenkomen! Met zijn extreme kracht heeft hij heel wat mensen doodgeslagen...

Allemaal niet zo plezierig en gezellig...

Eigenlijk is Simson een groot raadsel!

Valt er wat van hem te leren?

Daarover gaan we het hebben in deze kerkdienst.

Gebed

Bijbellezing: Rechters 13:1-5 en 24,25

Preek

[dia11] Bijzonder he: de vader en moeder van Simson *kunnen geen* kinderen krijgen, en toch krijgen ze *wel* een kind!

Dat heb je vaker in de Bijbel. Wie weet een ander voorbeeld van mensen in de Bijbel die ook geen kinderen konden krijgen?

En nog een vraag: dat er een engel bij de moeder komt en vertelt dat ze een kindje krijgt – aan welk ander bijbelverhaal doet je dat denken? [dia12]

Het is heel opvallend: zo'n uitgebreide geboortegeschiedenis in de Bijbel.

En er is meer wat je doet denken aan Jezus.

Kijk naar de rol van de vader: steeds laat de engel zich alleen aan de moeder zien. Dat is heel ongebruikelijk in een mannelijke cultuur, en dat het twee keer gebeurt, laat zien dat het niet toevallig is. De HERE wil met het passeren van de vader laten zien dat Simson maar niet zo een kind van vlees en bloed is, voortgekomen uit de liefde tussen man en vrouw.

Niet dat het hier ook gaat over een maagdelijke geboorte, maar wel moet duidelijk zijn dat er met dit kind iets speciaals is. En dat er een bijkomende werking van bovenaf is, die het aandeel van de vader overschaduwet.

Verder heeft ook Simson tijdens zijn leven telkens dat ongrijpbare, dat 'niet van deze wereld', het nergens bijhoren en bijpassen.

En dan nog iets wat op Jezus lijkt, is wat over het kind gezegd wordt: *hij zal een begin maken met de bevrijding van Israël uit de greep van de Filistijnen.*

Dat lijkt toch wel veel op wat over Jezus gezegd wordt: *Hij zal zijn volk bevrijden van hun zonden...*
Simson leert ons dus al iets over de echte bevrijder die zal komen!

Bijbellezing: Rechters 14:1-4 en 10-14

Vervolg preek

[dia14] Wat zullen vader Manoach en zijn vrouw dolgelukkig zijn geweest met hun kind!

Ze noemen hem Simson. Weet je wat dat betekent? [dia15] *Zonnetje...*

Grappige naam – *Simsonnetje...*

Maar als Simson groter wordt, en sterker, een echte puber... dan is hij wat minder het zonnetje in huis. Dan doet hij dingen waar zijn vader en moeder verdriet van hebben.

Zo kiest Simson een meisje uit het volk van de Filistijnen om mee te trouwen.

Waarom doe je dat toch, jongen? Zijn er hier bij ons dan geen meisjes van wie je kan houden? Zij komt uit het volk van de onbesnedenen – ze horen niet bij de HERE...

Maar Simson is er heel duidelijk in: dit meisje bevalt hem – en dat is voor hem het enige dat telt.

En zo komt er een trouwerij. Groot feest. Zeven dagen lang!

Lekker eten. Lekker drinken. Vrolijk zijn. Dansen.

Om Simson een beetje in de gaten te houden (helemaal *jovel* is het dus toch al niet tussen Israëliet en Palestijn...), om hem wat in de gaten te houden, worden 30 jongemannen aangewezen die bij Simson moeten blijven.

Om ze wat te plagen geeft hij hen een raadsel op: [dia16] *Van de eter gaat spijs uit, van de sterke zoetigheid – rara, wat is dat?*

Gaat het misschien over Simson zelf? Het is zo tegenstrijdig – bij een eter gaat het voedsel *erin*, niet eruit. En een sterke die zoet is, zacht? Dan denk je eerder aan wreedheid en brute kracht.

De 30 zogenaamde vrienden komen er niet uit. Ze moeten inderdaad met 'het kalf' ploegen, en zetten Simsons mooie bruid onder druk.

En hoe sterk ook – tegen tranen kan zelfs Simson niet op, dan wordt hij week, zacht... en hij vertelt de oplossing van het raadsel aan zijn vrouw, en die vertelt het weer aan de zogenaamde vrienden.

Woedend is Simson als ze hem het antwoord op het raadsel geven.

En dan gebeurt er iets wat heel belangrijk is: *de Geest van de HERE voer in hem...*

Het is maar niet dolle driestheid die Simson in blinde woede om zich heen doet slaan, nee, de Geest van de HERE grijpt hem aan, en daardoor slaat hij in Askelon 30 mannen dood.

Voor ons maakt dit het raadsel alleen maar groter: dat doe je toch niet, zoveel mensen doodslaan?

Maar hier ontdek je dat menselijk karakter en Goddelijk plan door elkaar heen lopen.

Kijk maar wat in vers 4 staat: [dia17] *Simsons ouders wisten niet dat het de HERE was die hierop aanstuurde, omdat Hij een aanleiding zocht om de strijd met de Filistijnen aan te gaan.*

Voor ons is dat een raadsel. God die een aanleiding zoekt om tegen de Filistijnen te strijden.

God die daarom toelaat dat Simson trouwt met een ongelovig meisje.

God die daarom de 30 zogenaamde vrienden op gemene wijze achter het raadsel laat komen.

God die daarna Simson zo woedend maakt dat 'ie 30 Filistijnen doodt.

Da's allemaal even onbegrijpelijk voor ons.

Maar met de kromme stok van mensen kan de HERE een rechte slag slaan, en bereiken wat Hij wil, namelijk dat zijn volk wakker geschud wordt.

Simson is de wekker. Israël moet ontdekken dat de overheersing door de Filistijnen (zij waren heer en meester) *niet* ok is. Israël moet onder het ingedutte, gezapige, minderwaardigheidsgevoel uit, en zelfbewust worden dat het het volk van het verbond is, het volk van de HERE.

Zo begint ook hier, net als jaren later in Kana, het bevrijdingswerk op een bruiloft...

[dia18] Maar nu komt er een spiraal van geweld op gang. Steeds meer Filistijnen vinden de dood en de oogst wordt verbrand (lees het begin van hoofdstuk 15).

Het maakt dat de Filistijnse bestuurders die uit Juda vragen om uitlevering van Simson.

En wat denk je?

Scharen de Judeeërs zich trots en zelfbewust achter hun grote man Simson, achter degene die hen zal bevrijden van de onderdrukker?

Nee! Met 3000 man (NB!) komen ze met hangende pootjes bij Simson om hem gevangen te nemen en uit te leveren aan de Filistijnen.

Dus ook deze bevrijder wordt al door zijn eigen volk overgegeven in handen van de heidenen...

Het laat zien dat ze het rustige, gezapige leventje onder de overheersing van de Filistijnen wel prima vinden zo. Dat ze het liever hebben in elk geval dan de onrust die Simson veroorzaakt.

Maar voor de HERE staat hier teveel op het spel: het gaat hier om de toekomst van zijn volk, het gaat hier om de uiteindelijke komst van de werkelijke en echte Bevrijder, Messias Jezus.

Het volk van het verbond moet wel *volk van het verbond* blijven. Het moet zich niet laten overheersen door heidense volken, het moet niet doen wat de wereld wil, niet hetzelfde doen als de mensen om hen heen, maar het moet de HERE dienen en Hem alleen gehoorzaam zijn.

Zoals ook voor ons niet van belang is wat mensen ergens van vinden, maar dat altijd doorslaggevend is wat de HERE ervan vindt. Dat bewustzijn moet ook bij ons steeds aanwezig zijn, en wellicht groeien, want ook wij zijn maar zo ingedut en gezapig, en vinden het allemaal wel goed zo wat er gebeurt... Nee! Als het nodig is moet je je verzetten, er tegenin gaan, God meer gehoorzaam zijn dan mensen!

Wie een vriend van de wereld is, is immers een vijand van God (Jakobus 4:4).

Nadat het er eerst op lijkt dat Simson gedwee en geboeid zich laat overgeven aan de Filistijnen, is er dan opeens weer die Geest van de HERE die hem aangrijpt (15:14); [dia19] hij rukt zich los, pakt een ezelskaak van de grond, en slaat daarmee 1000 Filistijnen dood. Huiveringwekkend!

En wat zingt Simson dan? [dia20] *Met een ezelskaak heb ik hun botten gekraakt, met een ezelskaak heb ik er duizend geraakt.* En hij gooit onverschillig het bot weg.

Hier zie je weer het goddelijke en menselijke door elkaar heen lopen: nadat de Geest van de HERE hem sterk maakt, is het nu de mens Simson die de overwinning bralt.

En de HERE doet Simson dat ontdekken. Want hij krijgt dorst – *ik heb dorst*, schreeuwt hij...

Ja, wat ben je als mens van jezelf? Wat ben je als mens zonder God?

Je kunt dan wel groot en sterk en onafhankelijk lijken, maar wat ben je als het erop aankomt afhankelijk, nietig, klein!

En dat ontdekt Simson. Die grote sterke man gaat op de knieën voor de HERE, en bidt. *Aan U HERE heb ik deze overwinning te danken...* Zo is het.

Als je dat erkent, is God genadig – Hij opent de rots en geeft te drinken.

God is echt en helemaal *God*. En tegelijk: wat is deze God *goed*!

Zingen: Opwekking 717

Bijbellesing: Rechters 16:4-9

Vervolg preek

[dia22] *Stil mijn ziel, wees stil...* Wat een prachtig gebed. En wat is het ook goed en heilzaam steeds weer stil te worden en naar de HERE te gaan.

Want het leven kan zo hard zijn, meedogenloos. Zo tegenvallen en teleurstellen.

Kijk naar die grote, sterke Simson. Wat moet hij eenzaam en alleen zijn geweest.

Onbegrepen. Apart. Een buitenbeentje. Een Nazireeër – een aan God gewijde.

Kun je je bij hem 'huisje, boompje, beestje' voorstellen?

De vossen hebben holen, de vogels een nest, maar de mens Gods...

Teleurgesteld in mensen – je eigen volksgenoten die je willen uitleveren aan de vijand zodat ze zelf hun rustig leventje voort te kunnen zetten...

En tegelijk wel echt helemaal mens. Met verlangen naar genegenheid, liefde, erkenning, een arm om de schouder...

De verzoeking! Jezus weet die te weerstaan – en dat kon Hij omdat Hij echt helemaal mens is, en tegelijk ook echt helemaal God.

Simson is dat laatste niet, hij valt voor de verleiding.

We zien Simson hunkerend terechtkomen bij verkeerde vrouwen, uit het volk van de Filistijnen, bij hoeren, bij Delila.

Maar hij moet duur betalen voor wat hij denkt dat liefde is.

Want van de bestuurders krijgt Delila de opdracht er achter te komen wat het raadsel van Simson is, hoe het toch kan dat 'ie zo sterk is.

Delila zeurt Simson de kop gek, en daar kan hij niet tegen, en speelt met zijn Nazireeërschap.

Steeds verder wordt het geheim ontrafeld – zijn lange haar – eerst nog vastbinden in een weefraam – maar uiteindelijk: nooit geknipt...

Simson houdt het niet langer uit. 1000 man kan hij moeiteloos verslaan, maar 1 vrouw... [dia23]

...vanaf de moederschoot ben ik als Nazireeër aan God gewijd; als mijn hoofdhaar zou worden afgeschoren, zou mijn kracht me in de steek laten en zou ik net zo zwak zijn als ieder ander...

Delila voelt dat het dit keer waar is, roept de Filistijnse bestuurders, en terwijl haar Simsonnetje niets vermoedend in haar armen in slaap valt (wat een zoetheid gaat er van de sterke uit!), wordt zijn haar afgeknipt.

Simson, de Filistijnen zijn er om je te halen, wordt er geroepen.

De grote, sterke man springt op en wil zich losrukken, maar anders dan eerdere keren lukt dat nu niet meer, want de HERE heeft hem verlaten. Het raadsel, de magie zat 'm niet in het haar, maar in waarnaar dat haar verwijst: de toewijding aan God.

Toen Simson dat losliet, liet God ook hem los.

[dia24] Simson wordt gevangen genomen, en – heel vreselijk – zijn ogen worden uitgestoken, zodat hij niets meer kan zien. Daarna mag hij als een ezel rondjes lopen bij de korenmolen; wat een treurig einde!

Maar het is het einde niet. Want kijk 's: Simsons haar begint meteen weer te groeien!

En als de Filistijnen feest gaan vieren en hun god Dagon in de tempel danken voor de overwinning op Simson, besluiten ze, om de feestvreugde te vergroten, Simson zelf erbij te halen – *dan kunnen we lachen!*

Daar staat hij – de grote, sterke man, zo klein, zo kwetsbaar... geleid door een kind...

En de Filistijnen maar jouwen en jubelen en jennen – *lachen!*

Hoe bijzonder: Simson gaat bidden. *Mijn God mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten... Geef me alstublieft nog eenmaal genoeg kracht...*

Zijn handen vinden de twee pilaren waarop het hele tempelcomplex rust, hij zet zich schrap en roept: *Mijn dood zal de dood zijn van de Filistijnen.* [dia25] Hij duwt de pilaren om, en het tempelcomplex stort in. *Zo maakte Simson bij zijn dood meer slachtoffers dan tijdens zijn hele leven.*

Net als bij Jezus ligt dus ook bij Simson het hoogtepunt van zijn leven bij zijn sterven.

Tegelijk wordt ontzettend duidelijk, dat Simson nog niet de ware, echte, volkomen bevrijder is:

– Want met zijn dood *sterven* er velen. Terwijl Jezus dood juist het *leven* van miljoenen betekent!

– Simsons leven was een aaneenschakeling van wraak en weerwraak. Terwijl Jezus juist het kwade overwint door het goede.

– Simson stierf *met* de Filistijnen. Jezus stierf *voor* de Filistijnen – voor de volken, voor ons!

– Simson was enkel schepsel, mens, en kon nooit de vrede brengen tussen God en mens. Daarvoor was een schepsel nodig dat niet alleen mens, maar ook God is: Jezus.

– Simson wordt liefdevol door zijn familie begraven, en blijft daar, in het graf. Jezus is ook begraven, maar het graf kon Hem niet vasthouden: Hij overwon de dood, in Hem is het leven!

[dia26] Wat kun je leren van Simson? Dat we bevrijdt moeten worden. En dat er een bevrijder

nodig is. Maar dat die bevrijder nooit alleen maar mens kan zijn – hoe groot en sterk ook.
We hebben echt een andere Bevrijder nodig, Simson roept daar om. Om de komst van onze
Redder: Jezus, Gods Zoon.

Amen